

۱۱ الزام دستیابی به رشد اقتصادی ۸ درصد

خاندوزی وزیر سابق اقتصاد در گفت و گو با KHAMENEI.IR ظرفیت ها و الزامات تحقق مطالبه رهبر انقلاب برای تحقق رشد اقتصادی ۸ درصد را تشریح کرد

پس از تأکید مجدد رهبر معظم انقلاب در دیدار تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی بخش خصوصی بر لزوم دستیابی به رشد اقتصادی ۸ درصد، رسانه KHAMENEI.IR ذیل پرونده «بررسی راه‌های دستیابی به رشد ۸ درصد اقتصادی» در گفت‌وگو با آقای دکتر سید احسان خاندوزی، اقتصاددان ووزیر اقتصاد دولت سیزدهم، ظرفیت‌های اقتصاد ایران برای دستیابی به رشد ۸ درصدی را بررسی کرده‌است.

تسهیل در سرمایه‌گذاری خارجی

خاندوزی در این گفت و گو با اشاره به وضعیت رشد اقتصادی کشور در ۱۳ سال گذشته، به تشریح عوامل موثر بر افزایش رشد اقتصادی پرداخت. وی به ضرورت رشد سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی اشاره کرد و گفت: ز رشد سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی روید. لذا باید تدابیری اتخاذ شود تا سرمایه‌گذاران داخلی با انگیزه بیشتر و موانع کمتر و سرمایه‌گذاران خارجی با سهولت و جذابیت بالاتری وارد اقتصاد ایران شوند. رشد سرمایه‌گذاری خارجی شاید در سال ۱۴۰۰ چندان چشمگیر نبود، اما روند این شاخص در سال‌های پس از آن رو به رشد بود. به‌طوری که سال ۱۴۰۲ بهترین سال برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی با حدود ۵ میلیارد دلار بود. ورود سرمایه‌گذاری خارجی به ویژه در مقادیر بالا، به تسریع رشد اقتصادی ایران کمک می‌کند.

رفع موانع پیش‌پای سرمایه‌گذاران داخلی

خاندوزی یکی از مسیرهای جبران خلأ سرمایه‌گذاران را برداشتن موانع از پیش‌پای سرمایه‌گذاران داخلی اعلام کرد و افزود: وقتی سرمایه‌گذار ببیند که مقامات اجرایی کشور اهتمام دارند -مثلاً از طریق درگاه ملی

مجوزهای کسب و کار- موانع را از پیش‌پای او بردارند و می‌تواند به سهولت مجوزهای لازم را کسب کند، به جای این که در پیچ و خم‌های دیوان‌سالاری کشور چندین ماه معطل بماند، به سرعت وارد مرحله‌ای می‌شود که بتواند سرمایه‌گذاری کند.

تسهیل در روش‌های سرمایه‌گذاری

وی تسهیل در روش‌های سرمایه‌گذاری را نیز یادآور شد و گفت: باید اجازه بدهم سرمایه‌گذار به هر ترتیب ممکن، برای اقتصاد ایران سرمایه وارد کند؛ چه از طریق رسمی بانک‌ها، چه از طریق غیر رسمی صرافی‌ها و شبکه شرکت‌هایی که در اقتصاد ایران فعالیت می‌کنند. حتی می‌توان از طریق وارد کردن طلا و فلزات گرانبها به هر ترتیبی که ورود سرمایه در اقتصاد ایران رقم بخورد، اقدام کرد. تجربه تسهیل روش‌های سرمایه‌گذاری بسیار کمک کرد تا برای اولین بار شاهد افزایش واردات رسمی طلا و فلزات گرانبها باشیم.

ظرفیت کشورهای همسایه و پیمان‌های منطقه ای و جهانی

خاندوزی برون‌گرایی و استفاده از ظرفیت کشورهای همسایه، دیپلماسی همسایگی و کشورهای آسیایی از جمله پیمان‌های بریکس و شانگهای را یادآور شد و با اشاره به تداوم تحریم‌ها افزود: به رغم این که آن‌ها (مقامات کشورهای عضو بریکس و شانگهای) می‌دانستند ایران همچنان تحت تحریم‌های آمریکا قرار دارد و این موضوع هزینه‌هایی برای آن‌ها خواهد داشت، اما جذابیت‌های اقتصادی ما و فرصت‌ها و بازدهی‌های بالایی که در بخش‌های مختلف کشور وجود دارد، از جمله در بخش انرژی، معادن، تولیدات صنعتی، محصولات کشاورزی و فناوری، به همراه وجود خیل عظیمی از جوانان نخبه و تحصیل کرده با انگیزه، همه

این‌ها جذابیت‌هایی بودند که سرمایه‌گذاران را ترغیب می‌کردند تا از این فرصت‌ها بهره‌برداری کنند و با هزینه کم در مقیاس بزرگ تولید کنند و محصولات خود را در داخل ایران یا منطقه به فروش برسانند.

مشوق‌های مالی و مالیاتی

وی مشوق‌های مالی و مالیاتی را دیگر عامل موثر بر رشد اقتصادی ۸ درصد عنوان کرد و افزود: دولت برای اولین بار در تاریخ اقتصاد ما، دو سال‌پایپی نرخ مالیات بر شرکت‌های تولیدی را از ۲۵ درصد به ۲۰ و سپس به ۱۸ درصد کاهش داده است. علاوه بر این، برای هر شرکتی که در حال سرمایه‌گذاری است، یعنی بخش مهمی از سود پایان سال خود را به جای توزیع به سرمایه‌گذاری سال بعد اختصاص می‌دهد، به میزان تمام حجم سودی که سال بعد سرمایه‌گذاری می‌شود، دوباره از مالیات معاف خواهد بود.

همراهی سیاست‌های پولی، تجاری،

ارزی و صنعتی با رشد ۸ درصد

خاندوزی دیگر لازمه تحقق نرخ رشد اقتصادی ۸ درصد را همراهی سیاست‌های تجاری، ارزی، صنعتی و به‌ویژه سیاست پولی و تأمین مالی با این

هدف دانست و گفت: سیاست پولی باید فعالانه ناظر به تولید باشد. در برخی سال‌ها، سیاست‌های پولی در کشور به صورت منفعلی عمل کرده‌اند و تنها مراقب بوده‌اند که به هدف مهار تورم برسند. یک اتفاق خوبی که در ماه‌های آغازین سال ۱۴۰۳ رخ داد، اجرایی شدن قانون جدید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. در این قانون، به صراحت به این موضوع اشاره شده که کمک‌به‌رشد اقتصادی یکی از وظایف مقام پولی کشور است.

تأمین مالی زنجیره ای

وزیر سابق اقتصاد تأمین مالی زنجیره ای را عامل دیگر در تحقق رشد اقتصادی ۸ درصد اعلام کرد و افزود: تأمین مالی زنجیره‌ای کمک می‌کند که مطمئن شویم نقدینگی خلق می‌شود. اما این نقدینگی باید در خدمت بخش تولید قرار گیرد و به خرید ساختمان، طلا، ملک و ارز نرود. این نقدینگی باید در چرخه خود آن صنعت بچرخد، مانند یک جویباری که تمام مزرعه‌های مسیر خود را سیراب و فقط در همین مسیر حرکت می‌کند.

رشد بهره‌وری

وی رشد بهره‌وری را دیگر عامل تحقق رشد

۸ درصد دانست و گفت: طبق گزارش‌های سازمان اداری استخدامی کشور و سازمان ملی بهره‌وری منتشر کردند، در اوایل سال ۱۴۰۳، در سه سال گذشته ناظر بر این که نرخ رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری هم افزایش بسیار خوبی داشت، یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های ادامه رشد اقتصادی و دست‌یابی به هدف ۸ درصد بدون این که در کوتاه‌مدت ناچار باشیم که حتماً چند میلیارد دلار سرمایه جدید را به اقتصاد ایران تزریق کنیم، منبع بهره‌وری است.

عبور از تنگنای انرژی

خاندوزی در پاسخ به پرسشی درباره تنگنای تأمین انرژی برای رشد ۸ درصد گفت: اگر بتوانیم بازده انرژی خودمان -به‌ویژه در نیروگاه‌های تولید برق، چه نیروگاه‌های حرارتی، چه نیروگاه‌های سیکل ترکیبی و ...- را افزایش دهیم، این افزایش بازدهی می‌تواند به طور قابل توجهی هم بهره‌وری بخش انرژی را اصلاح کند و هم تولید را افزایش دهد و اثری مثبت بر رشد اقتصادی خواهد گذاشت. در این راستا، بازار گواهی صرفه‌جویی انرژی که در سال‌های اخیر فعال شده، فرصتی را فراهم کرده‌است تا شرکت‌ها و فعالان اقتصادی بتوانند گواهی‌های صرفه‌جویی انرژی خود را عرضه کنند یا حتی ظرفیت تولید برق خود را به فروش برسانند. میزان کاهش و صرفه‌جویی رخ داده، می‌تواند نقد شود و در بازار به فروش برسد. بورس برق سبز نیز ایجاد و تابولی برق سبز راه‌اندازی شده است. این‌ها همه ظرفیت‌هایی هستند که اگر امروز یک نیروگاه یا پالایشگاه بخواهد بازدهی خود را -که فاصله زیادی با بازدهی متعارف دارد- افزایش دهد، می‌تواند از این فرصت‌ها بهره‌برداری کند. استفاده از ظرفیت‌های منطقه‌ای -به‌ویژه استفاده از

ظرفیت شرکت‌های منطقه‌ای و هم‌پیمانان جدید آسیایی مانند شانگهای -برای تولید بزرگ مقیاس انرژی خورشیدی در کشور کمک کند.

سهم مولدسازی در رشد ۸ درصد

وی به ظرفیت مهم مولدسازی برای رشد ۸ درصد نیز اشاره کرد و افزود: این امکان وجود دارد که دستگاه‌های اجرایی پروژه‌های عقب‌افتاده خود را که شامل ده‌ها هزار پروژه عمرانی نیمه‌تمام در کشور است، از طریق واگذاری به بخش غیردولتی جذاب‌تر کنند.

وی در این میان به تجربه موفق اصفهان در مولدسازی اشاره کرد و گفت: در پروژه انتقال آب استان اصفهان، ۳۵ هزار میلیارد تومان منابع به پروژه تزریق شد. این مبلغ از سرمایه‌گذاری خارجی تأمین نشد، بلکه زمین‌های مناسبی که سال‌ها بدون استفاده در اختیار یکی از زیرمجموعه‌های دستگاه‌های دولتی بود، به یک پروژه اقتصادی تبدیل شد. چند شرکت اقتصادی با هم کنسر سیوم تشکیل دادند و تصمیم گرفتند این زمین را به پروژه‌هایی مانند شهرک مسکونی یا بازار تجاری تبدیل کنند.

تغییر مدیریت همراستا با تغییر مالکیت

وی تغییر نگاه‌های مدیریتی در بنگاه‌های اقتصادی را دیگر عامل مهم در تحقق رشد ۸ درصد دانست و گفت: در خیلی از مواقع تغییر مالکیت‌ها اتفاقی می‌افتد، اما تغییر مالکیت شرکت از دولتی به خصوصی، منجر به تغییر نگاه مدیریتی نمی‌شود. حالا به دلیل این که همچنان بخش دولتی و شبه‌دولتی مدیریت‌رادر اختیار دارد، یا ممکن است مدیریتش همچنان در اختیار دولت و شبه‌دولتی نباشد اما مدیر بخش خصوصی از مواهب و مزایا و رانت‌هایی استفاده می‌کند که در آن بخش مثلاً یک انحصار یا شبه انحصار دارد.

بنای «معامله قرن» بر آوار غزه؟

طرح ترامپ برای جابه جایی جمعیت غزه به کشورهای اردن و مصر بخشی از چارچوب کلی «معامله قرن» برای گسترش سرزمین‌های اشغالی است که گروه‌های مقاومت زیر بار این ننگ نخواهند رفت

فشارهای اقتصادی، بسیاری از این پناهندگان ممکن است در مناطق فقیرنشین زندگی کنند که می‌تواند باعث ایجاد مشکلات اجتماعی و کاهش کیفیت زندگی شهروندان مصری شود. از طرفی، پذیرش ساکنان غزه ممکن است به ایجاد تنش‌های سیاسی در اردن منجر شود و روابط این کشور با رژیم اشغالگر و دیگر کشورهای تحت تأثیر قرار دهد. در حال حاضر بازماندگان و نسل‌های بعدی پناهندگان فلسطینی ۱۹۴۸ اکثریت جمعیت اردن را به خود اختصاص داده اند و افزایش این شمار علاوه بر تغییر بیشتر ترکیب جمعیتی، پیامدهای سیاسی نیز برای حاکمیت این کشور می‌تواند در پی داشته باشد. پذیرش فلسطینی‌ها برای دولت مصر نیز چالش‌های سیاسی جدیدی ایجاد خواهد کرد و امکان دارد گروه‌های اسلام‌گرایا احزاب مخالف به خاطر همکاری السیسی با سیاست‌های واشنگتن و تل‌آویو، فشارها علیه دولت را افزایش دهند. جدای از این، با توجه به خشم افکار عمومی جهان نسبت به رژیم صهیونیستی، در صورت همکاری اعراب سازشکار با سیاست‌های این رژیم، موجی از انتقادات علیه مقامات اردن و مصر ایجاد خواهد شد.

به غزه بازگردند. به گفته برخی کارشناسان، ترامپ و مشاورانش معتقدند که این جابه‌جایی می‌تواند فرصت‌های اقتصادی بهتری برای فلسطینی‌ها در کشورهای همسایه فراهم کند و در عین حال بار امنیتی اسرائیل را کاهش دهد، زیرا از دید صهیونیست‌ها، تازمانی که حماس و دیگر گروه‌های مقاومت در غزه حضور دارند، امنیت برای اشغالگران رویایی بیش نخواهد بود و سعی دارند با کمک دولت ترامپ، برای همیشه از دست این گروه‌ها خلاص شوند.

تبعات پذیرش فلسطینیان برای اردن و مصر

اگر طرح ترامپ در پی تجزیه بخش‌هایی از خاک مصر و اردن برای تشکیل دولت کوچک فلسطینی نیز نباشد، قطعاً ورود پناهندگان فلسطینی می‌تواند تبعات مختلفی برای این کشورها داشته باشد. اگر تعداد زیادی از فلسطینی‌ها به اردن پناه ببرند، این کشور ممکن است با فشارهای اقتصادی و اجتماعی قابل توجهی مواجه شود و منابع محدود، زیرساخت‌ها، خدمات عمومی و بازار کار این کشور تحت تأثیر قرار خواهد گرفت. مصر نیز با چالش‌های مشابهی روبرو خواهد شد. علاوه بر

همچنین، طرح ترامپ بر این تأکید دارد که قدس باید به عنوان پایتخت رژیم صهیونیستی باشد و این موضوع یکی از اصلی‌ترین نقاط اختلاف و اعتراضات فلسطینی‌ها بود، زیرا آن‌ها خواستار قدس شرقی به عنوان پایتخت فلسطین بودند. ترامپ برای این که این ایده را محقق کند، در آن زمان سفارت آمریکا را از تل‌آویو به قدس انتقال داد و مشروعیت اسرائیل بر قدس را به رسمیت شناخت. علاوه بر این، طرح ترامپ به رژیم صهیونیستی اجازه می‌دهد که بخش‌هایی از کرانه باختری و مناطق استراتژیک را ضمیمه سرزمین‌های اشغالی کند و طی آن شهر که‌های صهیونیستی را در این مناطق قانونی و مشروع جلوه دهد.

دولت ترامپ معتقد است که اگر اه یک منطقه خودمختار برای فلسطینی‌ها با استقلال سیاسی محدود، جایگزین بهتری نسبت به یک دولت فلسطینی کاملاً مستقل است. در این چارچوب، ایده جابه‌جایی ساکنان غزه به مصر یا اردن می‌تواند بخشی از استراتژی گسترده‌تر برای کاهش نیاز به تشکیل یک دولت مستقل در سرزمین فلسطین باشد. بر اساس این ایده، با جابه‌جایی جمعیت غزه به کشورهای اردن و مصر، تعداد فلسطینی‌ها در سرزمین‌های اشغالی کاهش می‌یابد و فلسطینیان از خواسته‌های حداقلی خود در طرح صلح عربی و توافق اسلودست می‌کشند و این امر به اسرائیل کمک می‌کند تا بخش بیشتر کرانه باختری را تصرف کند. چیزی که در دولت نتانیاهو، از سوی وزرای افراطی بارها مطرح شده و آن‌ها قصد دارند با بیرون راندن فلسطینیان از غزه و کرانه باختری،

پذیرفت». سامی ابوزه‌ری، از رهبران حماس نیز گفت که مردم غزه تحت هیچ شرایطی سرزمین خود را ترک نخواهند کرد. جهاد اسلامی نیز در بیانیه‌ای اظهارات ترامپ را به شدت محکوم و تأکید کرد که این ایده‌ها با بدترین دستور کار راست افراطی صهیونیست‌ها هم‌راستا است و وجود ملت فلسطین را انکار می‌کند. این جنبش از تمامی کشورهای، به‌ویژه مصر و اردن، خواست تا طرح ترامپ را رد کنند و بر این نکته تأکید کرد که مردم فلسطین هر گونه تلاش برای جابه‌جایی را ناکام خواهند گذاشت. با این حال، این طرح در بین مقامات و رسانه‌های عربی با استقبال همراه شد. ایتمار بن‌گوبر، وزیر برکنار شده امنیت داخلی اسرائیل در پلتفرم «ایکس» نوشت:

«به رئیس جمهور ترامپ به خاطر ابتکارش برای انتقال ساکنان غزه به اردن و مصر تبریک می‌گویم. تشویق مهاجرت داوطلبانه یکی از خواسته‌های اصلی من از نتانیاهو بوده است.

وقتی رئیس‌جمهور بزرگ‌ترین قدرت جهان، مهاجرت داوطلبانه فلسطینیان را مطرح می‌کند، عاقلانه است که دولت ما آن را تشویق و اجرا کند». بز‌الل اسموثریچ، وزیر دارایی صهیونیست نیز مدعی شد: «پس از سال‌ها تجلیل از تروریسم، فلسطینیان قادر خواهند بود زندگی جدید و خوبی را بسازند. فقط تفکر خارج از چارچوب و یافتن راه‌حل‌های جدید منجر به دستیابی به راه‌حلی برای صلح و امنیت خواهد شد. من با نتانیاهو و کابینه همکاری خواهم کرد تا اطمینان حاصل شود که ایده خروج تعداد زیادی از مردم غزه به کشورهای همسایه به درستی و در اسرع وقت اجرا می‌شود». رسانه‌های صهیونیستی نیز گزارش دادند اظهارات ترامپ درباره انتقال ساکنان غزه را که به کشورهای عربی همسایه بخشی از یک طرح بسیار گسترده است.

احیای طرح شکست‌خورده «معامله قرن»

جابه‌جایی جمعیت غزه به کشورهای اردن و مصر بخشی از چارچوب کلی طرح «معامله قرن» او بود که یک طرح صلح جنجالی برای حل مناقشه اسرائیل-فلسطین به شمار می‌رود. این طرح که در سال ۲۰۱۹ مطرح شد، از تشکیل یک دولت فلسطینی در مناطقی از کرانه باختری و غزه حمایت می‌کرد، ولی مرزهای آن‌ها به شدت محدود می‌شد و بسیاری از مناطق مهم فلسطینی‌ها از جمله قدس شرقی تحت کنترل رژیم صهیونیستی باقی می‌ماند.

گروه بین الملل-دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در اظهاراتی جنجالی گفت که می‌خواهد فلسطینیان را از غزه منتقل کند و کشورهای عرب همسایه باید پناهجویان بیشتری را از این باریکه بپذیرند. ترامپ از این پیشنهاد به عنوان راهبردی برای «تخلیه موثر» غزه یاد کرده تا به بهانه کاهش مشکلات این باریکه جنگ‌زده، ساکنان غزه را کوچ دهد. رئیس‌جمهور آمریکا گفته که با عید... دوم، پادشاه اردن در این باره صحبت کرده و تصمیم دارد تا موضوع را با عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر نیز در میان بگذارد. ترامپ در باره توجیه اظهارات خود و برای این که نشان دهد پیشنهادش به نفع فلسطینیان است، مدعی شد: «غزه در حال حاضر عملاً یک مخروبه است و تقریباً همه چیز در آن ویران شده و مردم در حال جان دادن هستند. از این رو، ترجیح می‌دهم با برخی کشورهای عربی مشارکت کنم و در نقاط مختلف اسکان ایجاد کنیم تا آن‌ها شاید بتوانند در صلح زندگی کنند». طرح ترامپ در ابتدای جنگ غزه از سوی سران تل‌آویو مطرح شده بود اما اردن و مصر چنین پیشنهادی را رد کرده بودند و با روی کار آمدن مجدد ترامپ، این سناریو بار دیگر روی میز قرار گرفته است. با توجه به خصلت جاعطلبانه ترامپ، شاید او این بار با استفاده از مشوق‌های مالی یا در صورت لزوم فشارهای سیاسی و اقتصادی، رهبران اردن و مصر را به پذیرش و اسکان بیش از دو میلیون فلسطینی وادار کند. ترامپ قصد دارد با این بهانه که غزه ویرانه شده و هدف از انتقال ساکنان غزه به خارج نیز بازسازی و ایجاد شرایط مساعد برای زندگی در این باریکه است، رژیم‌های عربی را تحت فشار قرار دهد که از این طرح پیشنهادی حمایت و میلیارد‌ها دلار را برای عملیاتی کردن آن تقبل کنند.

واکنش فلسطینیان و استقبال صهیونیست‌ها

فلسطینیان که با وجود ویرانی‌ها و محاصره شدید اقتصادی در برابر رژیم صهیونیستی تسلیم نشدند، گفته‌اند که در برابر برنامه‌های ترامپ نیز کوتاه نخواهند آمد. حازم قاسم، سخنگوی حماس در واکنش به طرح جنجالی ترامپ گفت: «اظهارات ترامپ خطرناک و همسو با مواضع طیف راست افراطی اسرائیل است. این طرح اجرا نخواهد شد و هیچ فلسطینی آن را نخواهد

استاد عالی‌قدر

جناب آقای دکتر عبدالله بهرامی

با نهایت تاسف و تأثر درگذشت خواهر گرامیتان را به جنابعالی و

خانواده محترم‌تان تسلیت عرض نموده، از خداوندمنان برای آن مرحومه

علو درجات و برای بازماندگان محترم صبر و شکیبایی خواستاریم.

هیات مدیره و مدیرعامل انجمن خیریه حمایت از بیماران سرطانی مشهد و کارکنان

مرکز تخصصی رادیوتراپی و انکولوژی رضا(ع) و بیمارستان ناظران